

noget ud af Skolekommissionens Arbejde, og derfor har følt Trang til at gøre nogle Bemærkninger, som det ellers vilde være naturligt at gøre den Dag, da vi skal behandle Lovforslag, der er bygget paa Skolekommissionens Arbejde. Jeg forstaaer, at det ærede Medlem er ked af, at hans Ministerium heller ikke paa det Omraade er i Stand til at præstere noget som helst.

Der er imidlertid en enkelt Ting, jeg gerne vil spørge den højtærede Minister om, og det er, hvad Ministeren tænker paa at gøre med Hensyn til Spørgsmaalet om „Adjunktskoler“. Det blev berørt af min Partifælle det ærede Medlem Hr. Sundbo forleden Dag, og hvis jeg forstod den højtærede Minister rigtigt, viste Ministeren Interesse for dette Spørgsmaal. Da der nu er gaaet nogen Tid, siden vi diskuterede det, vil jeg spørge Ministeren, hvilke Foranstaltninger han tænker paa at træffe til Begrænsning af de Skoler, der kaldes Adjunktskoler.

Med disse Bemærkninger skal jeg tildele mig at anbefale, at der nedsættes et Udvalg, og i øvrigt tilsige mit Partis Bistand til en saglig Drøftelse af Lovforslaget.

J. Oskar Andersen: De to foreliggende Skolelovforslag er jo at betegne som Lappelove, for saa vidt som det er Mangler ved ældre Love, der søges redresseret. Jeg kan sige, at mit Parti er ikke særlig henrykt ved denne Form for Lovgivning, altsaa gennem Lappelove, det har for Befolkningen det ubehagelige ved sig, at man aldrig ved, hvad der staaer i Lovene; saa snart der er udkommet en Lov, er der et eller halvandet Aar efter en Smule at ændre ved den. Selvfølgelig falder Ansvaret herfor delvis paa Rigsdagen, men det forekommer mig dog, at med Hensyn til saadanne underordnede Enkeltheder, som hører ind under Administrationen, maa Ansvaret for Fremkomsten af den Slags Love siges for en Del eller i høj Grad at hvile paa Administrationen. Naar det Gang paa Gang fra denne Talerstol har været paa-peget, at man ude omkring i Befolkningen ser med et vist Ubehag paa Rigsdagens Virksomhed, hænger dette efter min Overbevisning ogsaa noget sammen med, at vi er kommet ind paa denne Maade at lovgive paa. Men naar jeg har sagt dette, maa jeg paa den anden Side sige, at Begrundelsen for de Ændringer, der her foreslaas, er i høj Grad vægtfuld. Der er virkelig Grund til at foretage disse Ændringer, der er Misforhold til Stede, som gør dette rimeligt.

Jeg skal ikke i den Anledning som den ærede foregaaende Taler komme ind paa storpolitiske Betragtninger. Det forekommer mig, at skal der gøres politiske Bemærkninger om disse Love, maa det være om: hvorvidt Lappelovssystemet er ønskværdigt; men jeg synes ikke, at de her foreslaaede Ændringer er den rette Anledning til at komme ind paa andre Betragtninger, og jeg skal i alt Fald afholde mig fra at følge det ærede Medlem i saa Henseende. Naar Finansstorholdene herhjemme har forandret sig, saaledes som sket er siden Ministeriets Tiltræden, er det meget rimeligt, at visse Ting, som man har tænkt at foreslaa, foreløbig bliver udskudt.

Jeg skal heller ikke indlade mig paa de store Vuer, som den ærede Ordtrøer for Venstre oprullede, han talte om Overproduktion af Studenter, om, hvorvidt der var Brug for alle disse Studenter, og om Adgangen til Universitetet. Jeg kan i alt Fald sige til det ærede Medlem, at naar man ser paa Antallet af de Studenter, der studerer ved Universitetet, kan man ikke tale om en truende Overproduktion; selv ved de Fakulteter, hvor der er noget at tage af, og til hvilke man i Øjeblikket kunde ønske at begrænse Tilgangen, er denne ikke saa overvældende, at man paa nogen Maade kan tale om en Overproduktion. Desuden er det jo ingenlunde alle, der begynder paa et Studium, som fortsætter og fuldender det. Derimod laa der i den ærede Ordtrøers Bemærkninger en Antydning af Ængstelse over Statstilskuddet til de private Skoler. De Udtryk, der blev brugt om, at dette Statstilskud mulig kunde medvirke til at fremkalde en kunstig Overproduktion, gør mig noget betænkelig ved en Side af dette Lovforslag; saa meget mere som Ministeren ved Lovforslagets Fremsættelse bebudede yderligere Ændringer.

Jeg kan paa mit Partis Vegne tiltræde Lovforslagene Realia. Med Hensyn til Beregningen af Statstilskuddet til Skolerne, det gennemsnitlige Tilskud, maa jeg sige, at det selvfølgelig utvivlsomt er en mere retfærdig Maade, der her foreslaas, og jeg kan paa min Kommunes, Frederiksberg, Vegne takke, fordi man saaledes vil sørge for, at dens private Gymnasieskole ikke forurettes. Men man vil herefter beregne Middeltallet for Tilskuddet til Gymnasieskolerne i Forhold til Statens og Kommunens Udgifter til tilsvarende Skoler. Det vil med andre Ord sige, at man her drager et nyt Princip ind med Hensyn til Beregningen af Tilskuddet for disse private Skolers Vedkommende, idet det